

10.000 מאן אויף דער לוייה פון די טראגיש-אומגעקומענע יוד. זעלנער אין לאדז

היינט
אין נומער:

ארטיקלען פון ד"ר א. קאראלניק ד"ר מ. וואלפסאן פיאטר פילסקי;
קארעספאנדענצען פון א. י. פושעושינסקי מנשה אונגער מ. חמץ;
פעליעטאנען פון ראובן ברייניץ י. אבערזשאנעק ש. ראזענשטיין א.

12
זעטען

Lodzer Tageblatt

פרייט 35 גראשען

Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem

№ 191

לאדזער טאגעבלאט

רעדאקציע און אדמיניסטראציע: פיעטיקאווער 16.
טעלעפאן: רעדאקציע 67, פון אדמיניסטראציע 47.

פרייטאג, י' מנחם-אב תרפ"ט.

16 sierpnia 1929 r.

2-מער יאהרגאנג.

„תומכי אורחים“
פאטארקא 18.
יודישער הילפס-פעראייניגונג

זונטאג 7. 18 אויגוסט
3 נאכמיטאג ווערט אונגעקארדענט
למוכת דעם הילפס-פעראייניגונג, תומכי אורחים

„העלענאווי“
פארק

א גרויסער גארמען-פעסט

מיט א איבעראשענד רייך פראגראם, אויפטריט פון א ציגיינער-כאר
און א סמפאנישער ארקעסטער פון 40 פערזאן
און א גרויסער בלאז-ארקעסטער אין 2-טען גארטען
10 אווענד איבערן ווערט פארשטעלט און צענגעליש פיערע. - יעדעס הינד בעקומט ביים איינגאנג א פרוי.
גענויערעס איז די פראגראמען. - איינגאנג פאר ערוואקסענע 1.50 זל, פאר שילדער און קינדער 50 גראשען. אין פאל פון אונגינסטיג ווערט קומט די פערזענליכע פאר זונטאג 7. ד. ת.

יודישעס פאנק-הויז
Boris Sokolower
BANKGESCHAFT
DANZIG, Langermarkt Nr. 26, Telefon 265-30.
Telegrammadresse: „INTERNA“. P. K. O. Nr. 191275. Gegr. 1920.
אינקאס פון וועקסלען, מאכטען און דאקומענטען אויף דאנציג, אלעס ווערט
תיכף פרעזענטירט אויף ביליגע בעדינגונגען, געלד איבערענדונגען אין דער גאנצער וועלט.
ספעציעל ביליגע קאנדיציעס פאר אלע יודישע בענק.
קאנספאנדענט ווערט געטראפן אין פאליש, דייטש, רוסיש, ענגליש און פראנצויזיש

ברכה מל טוב לחברנו וידינו
מר משה לימן ורעייתו
משתתפים אהנו בשמחה ובמחוקים
ליום תולדותיהם ה' טבת ה'תרפ"ט
בביתנו ברחוב קרוב 12
ולחבריהם ולחברותיהם
לרחוב קרוב 12
לשבת ה' טבת ה'תרפ"ט
שמואל לעוו ורעייתו
ז'ור, י' מנחם-אב תרפ"ט.
אזוי ווי עס קומט יעדן טאג אונטערן אויג
דער מאגאזינע רבי שלום און פאריש זענען מיר
פאריש, אז דער רבי איז אין לאדז.

צו דער צווייטער שמעצליכער יאהר-צייט פון אונזער טייערער
און אונטערשטליכער
נ"ע חיים דוד ב"ר אהרון איזיק ז"ל
יאנהעלעווויטש
ג. בירנער פון שטאט פיעטקאווע
קומט פאר היינט פרייטאג, ד. 16 אויג. א זונטאג פריה א הזכרה
צו וואס אלע קרובים, פרענדן און בעקאנטע ווערן געבעטן צו קומען
די פאמיליע.

אכטונג סוחרים און פאבריקאנטען
דערמיט טאג איך בעקאנט, אז פון היינט טאג אן האב איך פארגעסען
מינע לאבערס און לאדז ווי אויך אין ווארשע, און סעלע צו די סוחרים
טעלעק צום אפגעקומען פיש די גרעסטע ריזעקטע און פונקטליכקייט. - יעדע
זענדונג ווערט בעזארגט צום אפגעקומען אין פערלויף פון 12 שעה.
אין נעם ווייטער אן ב"ג און בעפע פארשוס אויף יעדן בעטראג, אויפן פארלאנג
פון די בעזעהרטע קונדען ווערן אויך די סוחרים אפגעקויפט. - מיט די געזענדונג
פירט קוריער, האב איך מעהר קיין בעמינגעמען.
אין נעם אן סוחרים צו לאבערן אין ווארשע.
מיט אכטונג
עקספעדיציאנס-פיראר
דעמבינסקי, צעגעלניאנא 29.

אכטונג פאבריקאנטען!
בירשטען (SZCZOTKI)
צו עלעקטרישע מאטארן און דינאמעס
ארבייט אויס פון די בעסטע סארטען גראמיס און בראונ
אין אלע מוסטערן.
עלעקטראטעכנישער ווערקשטאט
י. מיללער
ציעל-גאס 9 טראקט
ריזעלע און פונקטליכע בעהאלטונג. - מיטע זיך איבערצייגען

דער ערשטער כשר'ער
פענסיאנאט פאדעמביע
5 מינוט גאנג „ELIDA“
פון טראמבע.
די געביידע פון פענסיאנאט געפינט זיך אין דער פראכטסולסטער
און שרעקנסטער געגנט פון א סאטמארער וואג, די עלעקטרישע אונטער-
טונג קענטערעכט די לעצטע פארענדונגען פון היינטיגע און בעקומט-
ליכקייט. די צייטן זענען הויך, העל, זוניג.
צו דער בעקומטליכקייט פאר די געערטע געסט איז אויך פארהאן:
א פרייער, בעדער און א לעזע-ואל, וואס איז פארזארגט מיט דער
סעקליכער, איינציגער יודישער פרעסע. אנגעזעהענער צעט-פערטריבע.
אינהאבער: **שמאי לובינסקי.**

בעזיענדיג די נויטיגע קאנצעסיע זיך איך
א שותף אויף צו עפענען
א אפטייק
מיט א קאפיטאל פון 15-20 טויזענד זלאטיס און ווי הייט
מעגליך מיט א לאקאל, אפערטע אפצוגעבן אין בירא, ארגאס
זאכאדניא 36.

חדר „עמוד התורה“
לאדז אלעיא 1 מאי 16
צום נייעם ש"י יאהר א"ה ווערט געעפנט דאס מיטטערשטע חדר
„עמוד התורה“ אונטער דער לייטונג פון בעהאווענען מומחה און פארזארגט
ה"י משה שפירא ב"י. עס איז אונגאנצערשט בעזארגט אונטערשטליכע
פארשטאנען פאר למודי קודש און להבדיל למודי חיל.
מיר פארזיכערן די עלטערן גרויסע צופרידענהייט בעה"י.
תלמידים ווערן אנגענומען טעגליך פון 10-2 און 4-7.

הנהלות הגמנסיות
של החברה
ליסוד בתי ספר תיכוניים עבריים
פלורדז, פארזען
פארזען כי בקשת הכניסה מתקבלות כדלקמן:
פלשכת הגמנסיה הראשונה לנערים מגיסטראקע 21
פלשכת הגמנסיה השנייה לנערים מגיסטראקע 22
פלשכת הגמנסיה לנעורות פירטוביץ 6
בשעות העבודה.
אל המכינה OK מתקבלים נערים ונערות בגיל חמש שנים וחצי ופעלת
פלשכת הגמנסיה לנעורות, פירטוביץ 6

בעקאנטמאכונג
דערמיט טאג איך בעקאנט די ג' הירשינס, אז די אלטערשטע פאבריקאנטען אויף לאדז
פון אומגעקומען פון דער פרייה-געמקעל פון „מאיינמעס ברום“ איז מיר אן-
פערטריש געווען. - די תהומות פון מאיינמעס ברום ווערן סיסטעמאטיש און-
טערוועט דורפן וועטערינאר-דאקטאר פ. ש. י. - די היינטיגע, מוסטערשטע
און פארזענע שטאט אין עלעקער די תהומות געפינען זיך גיש א גארנאטיש, אז די
שילך איז פון אן עלעקטרישע באקטעריע.
אין עפענטליך זיך די ג' הירשינס און צווען מיט אכטונג
מלעטשאנדיע מ. פרייס. לאדז, קאמינענא 14
בע"כ: די מילך פון דער פרייה-געמקעל איז כשר, וועל זי געמינט זיך
שבער פון שטענדיגער פארזענליכער אויפזיכט.
מיט דעם-ביליג-געשעלונגען זיך א ווענדען לויט דער אויבערער ערעס.

Dr. Wołkowyski
צוריקגעבער
ג' צעניעלניאנא 25
סקלעפאן 26-87
ספעציעל-ארעס פאר הויפט ווענערישע קראנק-
היימען און מענער-שוועכע. אלע-ארט אנאליזען
בעהאלטונג מיט קורץ-שטראהלען.
געט אן פון 8-2, און פון 6-9 אונטער.
בעזונדער הארטע-זאל פאר טרויען.

לעזט און אפאנירט דאס
„לאדזער טאגעבלאט“

לאדזער כראניק.

נאכט-דייטערע איז די אפטייען.

זינט דייטערען פארגעבן אפטייען: 10. נאכט-דייטערען איז די אפטייען. זינט דייטערען פארגעבן אפטייען: 10. נאכט-דייטערען איז די אפטייען. זינט דייטערען פארגעבן אפטייען: 10. נאכט-דייטערען איז די אפטייען.

די אפטייען איז די נאכט-דייטערען פארגעבן אפטייען: 10. נאכט-דייטערען איז די אפטייען. זינט דייטערען פארגעבן אפטייען: 10. נאכט-דייטערען איז די אפטייען.

ארבייטער-פערטיינען רופען צו באיקאטירען די טראמוויען

פאר'ז העכערען די פרייזען פאר די בילעטען.

מזען מונדען פרייזען, אז די טראמוויען געזעלשאפט טאר נישט זייען אפגעזען מיט די העכערען פאר די בילעטען. די ארבייטער-פערטיינען רופען צו באיקאטירען די טראמוויען פאר די העכערען פאר די בילעטען.

אויפ'ן ריינעם פעלד (תשעה-פאב בילדעל)

טו אב-נעה.

אויפ'ן ריינעם פעלד (תשעה-פאב בילדעל) טו אב-נעה. די ארבייטער-פערטיינען רופען צו באיקאטירען די טראמוויען פאר די העכערען פאר די בילעטען.

שוויצארישע באנקירען איז אינ-דיסטרילער אין לאדז

די שוויצארישע באנקירען איז אינ-דיסטרילער אין לאדז. די ארבייטער-פערטיינען רופען צו באיקאטירען די טראמוויען פאר די העכערען פאר די בילעטען.

א יודיש יונגעלע זיך פערסמט

א יודיש יונגעלע זיך פערסמט. די ארבייטער-פערטיינען רופען צו באיקאטירען די טראמוויען פאר די העכערען פאר די בילעטען.

ציריב א ביסעל פאשע געשאסען אויף א 17-יעהריגען שגז

ציריב א ביסעל פאשע געשאסען אויף א 17-יעהריגען שגז. די ארבייטער-פערטיינען רופען צו באיקאטירען די טראמוויען פאר די העכערען פאר די בילעטען.

א געפעהרליכע באנדע קעשענע-גנבים אריינגעפארען אין די הענט פון פארייזי

א געפעהרליכע באנדע קעשענע-גנבים אריינגעפארען אין די הענט פון פארייזי. די ארבייטער-פערטיינען רופען צו באיקאטירען די טראמוויען פאר די העכערען פאר די בילעטען.

אוינטער די רעדער פון טראמוויען

אוינטער די רעדער פון טראמוויען. די ארבייטער-פערטיינען רופען צו באיקאטירען די טראמוויען פאר די העכערען פאר די בילעטען.

19 מיטגלידער פון "החלוץ המרכזי" בעקומען סערטיפיקאטען אויף צו פארהען טיין ארץ-ישראל

19 מיטגלידער פון "החלוץ המרכזי" בעקומען סערטיפיקאטען אויף צו פארהען טיין ארץ-ישראל. די ארבייטער-פערטיינען רופען צו באיקאטירען די טראמוויען פאר די העכערען פאר די בילעטען.

אוינטער די רעדער פון טראמוויען

אוינטער די רעדער פון טראמוויען. די ארבייטער-פערטיינען רופען צו באיקאטירען די טראמוויען פאר די העכערען פאר די בילעטען.

אוינטער די רעדער פון טראמוויען

אוינטער די רעדער פון טראמוויען. די ארבייטער-פערטיינען רופען צו באיקאטירען די טראמוויען פאר די העכערען פאר די בילעטען.

8=טוינג!
דאס
לאדזער טאגעבלאט
מקומט פון טעגליך 6 אונטער פרייז
איז אלע פארהויב-קאמפאקט
"רוך"
(„Ruch“)

אויסגעקוקט פון דער נישט און דעם פערט-טעגליכע פאליטישעם זאל. די געפארבעטן פארזוך פון דער מענערען האט נישט געלאזט זיך פארענדיגן. די ארבייטער-פערטיינען רופען צו באיקאטירען די טראמוויען פאר די העכערען פאר די בילעטען.

אויסגעקוקט פון דער נישט און דעם פערט-טעגליכע פאליטישעם זאל. די געפארבעטן פארזוך פון דער מענערען האט נישט געלאזט זיך פארענדיגן. די ארבייטער-פערטיינען רופען צו באיקאטירען די טראמוויען פאר די העכערען פאר די בילעטען.

אויסגעקוקט פון דער נישט און דעם פערט-טעגליכע פאליטישעם זאל. די געפארבעטן פארזוך פון דער מענערען האט נישט געלאזט זיך פארענדיגן. די ארבייטער-פערטיינען רופען צו באיקאטירען די טראמוויען פאר די העכערען פאר די בילעטען.

אויסגעקוקט פון דער נישט און דעם פערט-טעגליכע פאליטישעם זאל. די געפארבעטן פארזוך פון דער מענערען האט נישט געלאזט זיך פארענדיגן. די ארבייטער-פערטיינען רופען צו באיקאטירען די טראמוויען פאר די העכערען פאר די בילעטען.

אויסגעקוקט פון דער נישט און דעם פערט-טעגליכע פאליטישעם זאל. די געפארבעטן פארזוך פון דער מענערען האט נישט געלאזט זיך פארענדיגן. די ארבייטער-פערטיינען רופען צו באיקאטירען די טראמוויען פאר די העכערען פאר די בילעטען.

אויסגעקוקט פון דער נישט און דעם פערט-טעגליכע פאליטישעם זאל. די געפארבעטן פארזוך פון דער מענערען האט נישט געלאזט זיך פארענדיגן. די ארבייטער-פערטיינען רופען צו באיקאטירען די טראמוויען פאר די העכערען פאר די בילעטען.

